

Tietosuojailmoitus tutkimushankkeen rekisteriverrokkiryhmälle

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuojasetus
12–14 artiklat
Laatimispäivä: [31.5.2021]

Tietoa hallitusohjelman mukaisten rikosentorjuntahankkeiden arviointitutkimukseen osallistuvalla

Hallitusohjelman rikosentorjuntahankkeiden arviointitutkimuksessa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tietoa henkilötietojen käsittelystä arviointitutkimuksessa

Tutkimuksessa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimuksen rekisterinpitäjät

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:
Nimi: Markus Kaakinen, vastuullinen tutkija
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Osoite: Unioninkatu 40
Puhelinnumero: 0294120878
Sähköpostiosoite: markus.kaakinen@helsinki.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Lotta Ylä-Sulkava. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuojaja@helsinki.fi.

Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksessa arvioidaan oikeusministeriön 2020–2023 rahoittamien hallitusohjelman mukaisen rikosentorjuntahankkeiden vaikuttavuutta. Arvioitavia hankkeita ovat Vantaan, Turun, Oulun sekä Rovaniemen kaupunkien Rikoksilla oireilevat nuoret -toimintamallien pilotointihankkeet sekä Ensi- ja turvakotien liiton Turvallisille raiteille -hanke. Tutkimus selvittää, vähentävätkö hankkeet osallistujien uusintarikollisuutta. Tietoja saatetaan käyttää myös Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin rikollisuutta ja sen ennaltaehkäisyä sekä rikoskäyttäytymisen mittaamisen menetelmiä koskevaan tutkimukseen. Vaikuttavuuden selvittämiseksi tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden seurantajakson aikana tekemää rikollisuutta verrataan rekisterien pohjalta muodostettuun verrokkiryhmään. Verrokkiryhmä muodostetaan valitsemalla Tilastokeskuksen rekisterissä olevien henkilöiden joukosta ryhmä, joka muistuttaa mahdollisimman paljon arviointiin hankkeisiin osallistuneita osallistujia taustatekijöiden ja rikostaustan osalta. Tämä tietosuojailmoitus on osoitettu verrokkiryhmässä tai sen muodostamisessa mukana olleille henkilöille.

Tutkimuksen suorittajat

Tutkimuksessa kerättäviä tietoja käsitellään Helsingin yliopiston tutkimustoiminnassa.

Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusta varten poimitaan Tilastokeskuksen rekistereistä arvioitujen rikosentorjuntahankkeiden osallistujien kanssa mahdollisimman samankaltainen verrokkiryhmä. Verrokkiryhmän muodostamisessa otetaan huomioon taustatekijöiden (asuinkunta, ikä, sukupuoli, perhetausta ja kansallinen tausta) lisäksi yksilöiden rikostausta (poliisin tietoon tulleet rikollisuus). Tutkimukseen käytettävä aineisto ei sisällä henkilötunnuksia tai muita suoria tunnistetietoja, eikä tutkimuksen toteuttaja voi suoraan tunnistaa rekisteröityjä. Kaikki kerättävät tiedot ovat välttämättömiä tutkimuksen ja tilastollisten analyysien kannalta.

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Aineistoa käsitellään ja sen tiedot poimitaan Tilastokeskuksen korkean tietoturvatason FIONA-etäkäyttöympäristössä. Aineistoon haetaan rekisteröityjen taustatietoja sekä tietoja poliisin tietoon tulleesta rikollisuudesta Tilastokeskuksen ja THL:n ylläpitämistä rekistereistä. Etäkäyttöympäristössä käsiteltävä aineisto ei sisällä suoria tunnistetietoja kuten henkilötunnuksia.

Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuojasetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja):

Rotu tai etninen alkuperä

- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuojasetuksen 9 artiklan 2 j kohtaan (käsittely on tarpeen tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

- Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

Rikostuomioita tai rikkomuksia koskevien tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 7 §:n 1 momentin 2 kohtaan (tietosuojasetuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä, jos niitä käsitellään tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten).

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Kerätty tutkimusaineisto hävitetään, kun aineistoa ei enää tarvita tutkimuksen tekemiseen tai tutkimustulosten oikeellisuuden tarkistamiseen. Tallennetut tiedot hävitetään kuitenkin viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
 - (e alakohta): Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin tutkimustehtävästä on säädetty lain Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutista 1 §:n 2 momentissa.
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)
- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Tietojen vastaanottajat

Aineistoon tulevat tiedot Tilastokeskuksen ylläpitämistä rekistereistä FIONA-etäkäyttöympäristössä. Tietoja ei siirretä sen ulkopuolelle. Aineiston käsittelystä laaditaan Tilastokeskuksen kanssa tietosuojasopimus.

Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä tai luovuteta Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

Henkilötietojen suojaus

Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että ainoastaan niitä tutkimusta varten tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä:

Miten manuaalista aineistoa suojataan: Tutkimuksessa ei kerätä manuaalista aineistoa

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
 Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusaineisto hävitetään
 Tutkimusaineisto arkistoidaan:
 ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa: Aineistoa ei arkistoida.

Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaikuttetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuoja laki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaikuttetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaikuttetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi